

Glikkikan

Povestea unei căpetenii indiene

1. Biruit

În toată găteala războinică, Glikkikan, căpetenia indienilor Monsey, un trib al indienilor Delaware, din Goschgoschünk, venise dincoace, la noua stațiune a misiunii. El a adus cu sine un grup întreg de prieteni. Indienii creștini ai stațiunii misionare s-au privit semnificativ. Ei l-au salutat foarte cordial pe prietenul lor de odinioară, totuși n-au lăsat deloc să se observe că vizita sa însemna ceva deosebit pentru ei. Dar în inimile lor, teama și bucuria se luptau una cu cealaltă.

Glikkikan fusese de multe ori la propovăduirea lui David Zeisberger. Indienii creștini priviseră de mai multe ori pe furiș la el. Bătrânul Anton, care, de mult, a fost primul care părăsise idolii păgâni și jurase credință Domnului Hristos, l-a privit de mai multe ori insistent în timpul predicii lui Zeisberger. Așa de mult ar fi dorit să citească în spatele expresiei impenetrabile, ce se petrecea în inima bătrânului luptător. Dar acolo nu era nimic de citit. Cu atât mai bine știa fiecare dintre indienii creștini, din trecutul lui Glikkikan, ce vrăjmaș aprig al creștinismului era căpetenia. În câte un război își arătase curajul. Nicio luptă nu fusese prea înverșunată pentru el, nicio bătălie, prea sângeroasă. Dar mai presus decât vitejia sa era lăudată arta sa oratorică printre membrii tribului său. Cu puțin timp înainte, iezuiții încercaseră odată să-l câștige pentru creștinism. Dar trebuiseră să se retragă rușinați, căci căpetenia îi încolțise, așa că nu putuseră să răspundă la niciuna dintre întrebările și cuvintele sale. Și unui bărbat din adunarea fraților, care duse cu el tratative pentru creștinism, îi mersese la fel.

Atunci de ce ședea căpetenia din nou sub Cuvântul lui Dumnezeu? De ce venise? Voia să asculte sau să vorbească? Fusese inima sa atinsă de Cuvânt sau voia numai să se certe?

David Zeisberger, misionarul, nu era aici. El primise o invitație de la o așezare situată la trei ore distanță și pornise imediat, pentru a le spune sălbaticilor vestea cea bună, ca mesager al Domnului său. Așa că bătrânul Anton a trebuit să țină slujba de seară. El ședea împreună cu prietenii săi și cu indienii păgâni, veniți acolo, în jurul focului care ardea cu flăcării vii. Toți erau tăcuți. Glikkikan privea serios înainte. Cine ar fi privit pătrunzător ar fi observat cum din când în când un zâmbet ușor juca în jurul colțurilor gurii sale. Astăzi avea să fie ziua lui cea mare. Astăzi aveau prietenii săi să vadă, cum se descurca el și cu creștinii. Ultimele dați fusese aici ca să obțină material pentru disputele sale. Își spionase adversarul. Acum îi cunoștea toate slăbiciunile, cum credea el. Acasă își pregătise tot ce voia să le răspundă creștinilor la mesajul lor. Voia să le arate și să le spună, cum îi iau ei poporului indian puterea cu religia lor, cum marele spirit, despre care vorbesc preoții lor, este mult mai puternic decât acest Dumnezeu al creștinilor, care l-a lăsat pe propriul Său Fiu să fie pironit pe cruce.

Bătrânul Anton a început cu slujba sa de închinare de seară. Erau cuvinte foarte simple, modeste, cele pe care le rostea.

„Prieteni, ascultați-mă”, așa a început, „vreau să vă istorisesc o poveste mare. Dumnezeu a făcut cerurile și pământul și tot ce este în ele. Nu există nimic ce n-a făcut Dumnezeu.”

O clipă a tăcut. Ochii săi treceau de la unul la altul. La Glikkikan au zăbovit ceva mai mult. Dar fața căpeteniei rămânea absolut imobilă.

„Dumnezeu ne-a creat”, a continuat bătrânul Anton, „dar cine dintre noi Îl cunoaște pe Creatorul său? Niciunul. Vă spun adevărul, niciunul nu-L cunoaște. Noi toți L-am părăsit pe Dumnezeu,

suntem toți creaturi păcătoase. Dar rațiunea noastră, pe care o credem capabilă de atâtea lucruri mari, pe care contăm, pe care ne bazăm, ea este întunecată de păcat.”

Anton a tăcut din nou. Apoi s-a așezat în cercul ascultătorilor. Domnea o tăcere adâncă. Toți priveau la flăcări, fără un cuvânt. În inimile indienilor creștini urcau spre Domnul cerurilor și al pământului rugăciuni tăcute. Era o zbatere și o luptă pentru biruința Cuvântului asupra păgânismului.

Dar și în inimile păgânilor era o luptă. Glikkikan uitase dintr-odată ce voise să aducă în discuție împotriva propovăduirii misionarului. Gândirea sa se învătea în jurului unui cuvânt pe care îl rostise Anton: „Inteligența și rațiunea noastră sunt întunecate de păcat.” El voia să se desprindă de gândul acesta. Voia să se gândească la ce avea de spus. Nu reușea. Gândurile sale călătoreau înapoi. Dintr-odată, faptele eroice, pe care le-a făcut odinioară, au devenit păcate; lucruri la care nu se gândise niciodată îi făceau greutăți. Apoi s-a iscat o întrebare în el: Era și gândirea sa întunecată de păcat? Poate că tot ce voia el să prezinte împotriva mesajului creștinismului nu era nimic altceva, decât apărarea inimii întunecate față de lumină?”

Anton se sculase din nou. Glasul său suna acum mai vesel decât înainte. Dar păstra tonul insistent pe care îl avusese imediat la început. „Dumnezeu, care a creat toate lucrurile și oamenii”, spunea el, „a venit în lume ca Om. De ce a venit El așa în lume? Gândiți-vă la aceasta!”

O nouă tăcere.

Capul căpeteniei indienilor Delaware se plecase adânc. Uitat era ceea ce avusese de spus. „De ce a venit Dumnezeu în lume? De ce L-a trimis El pe Fiul Său?” erau întrebările din inima sa. O, azi-dimineață încă mai știuse ce voia să răspundă la aceasta. Atunci mai locuiseră batjocura și ironia în el și se bucurase pentru cum se vor necăji creștinii. Acum asculta tăcut explicația lui Anton. „Dumnezeu a devenit Om și a acceptat carnea și sângele, ca El să-Și poată vărsa sângele pentru ștergerea păcatelor noastre. Prin moartea Sa amară pe cruce, El a câștigat pentru noi viața și mântuirea. Prin aceasta, El ne-a răscumpărat din păcat, din moarte și de sub puterea diavolului.”

Apoi, Anton a relatat toată vestea bună, pe care el însuși o acceptase odinioară cu inima așa de speriată și totuși bucuroasă, care îl așezase din întunericul păgânătății într-o lumină nouă.

Deodată, o mișcare s-a produs printre indieni. În lumina focului de tabără s-a arătat misionarul. Fața sa era serioasă. El a salutat cu o mișcare a mâinii. Apoi s-a așezat printre pieile roșii. Asculta ce spunea Anton.

Când Anton a încheiat, a mai spus și Zeisberger câteva cuvinte. El a confirmat ce propovăduise elevul său.

Apoi a domnit din nou tăcere adâncă. Minutele treceau. O oră a trecut din timp în eternitate.

Misionarul s-a ridicat.

„Este timpul să mergem la culcare”, a spus el. Mâna sa se odihnea pe umărul căpeteniei indienilor Delaware.

„Glikkikan”, i s-a adresat el, „ți-ai dovedit curajul în sute de bătălii. Dovedește-ți curajul astăzi și predă-te lui Dumnezeu.”

Căpetenia n-a spus nimic. El a plecat singur în noapte. Dar în inima sa ardea un foc. În inima sa era o luptă, cum nu fusese niciodată. Prietenii săi l-au întrebat: „De ce n-ai spus nimic? Noi ne bucuraserăm deja pentru discursul tău.”

Glikkikan s-a oprit din mers. Luna lumina ceata tăcută. Ochii căpeteniei s-au plimbat de la unul la altul. Apoi, glasul său a răsunat foarte serios: „Nu am nimic de spus. Cred cuvintele misionarului.”

Indienii au mers acasă prin noapte.

Glikkikan era așteptat în Goschgoschünk. Ei nu puteau să-l sufere pe omul alb și mesajul său. El despărțise de ei o parte dintre frații lor; aceștia fuseseră trași de la ei, pentru că ei nu se supun rânduielilor lui Zeisberger, pentru că voiau să trăiască mai departe în felul lor și pentru că nu puteau să se lase de rachi, pe care ceilalți oameni albi li-l aduseseră. Acum se bucurau pentru ce le-ar povesti Glikkikan, că i-a încolțit pe albi și că i-a biruit prin înțelepciunea sa și prin agerimea rațiunii sale. Cum se mai mirau că Glikkikan venea la ei ca un cu totul alt om.

„Schimbați-vă mintea”, spunea el pe când îl înconjurau. „V-ați făcut vinovați față de Dumnezeu și de Evanghelie. Voi ați respins adevărul. Acum știu că omul alb are dreptate. Și pentru noi nu există decât o singură salvare: salvarea prin vestea bună despre Isus Hristos.”

Mulți scuturau din cap. Dar altora, cuvintele lui Glikkikan le-au mers la inimă. Ei au mai chibzuit o dată tot ce auziseră mai înainte de la Zeisberger. În zilele și săptămânile următoare, mulți indieni s-au deplasat de la Goschgoschünk la stațiunea misionară. Mulți au devenit creștini. Omul alb a putut după mult timp să aibă bucuria de a vedea rod.

Dar unul dintre cei mai loiali era Glikkikan, căpetenia.

2. *Glikkikan se lasă botezat*

Câteva săptămâni după acel eveniment, Glikkikan pornise cu triburile sale și se mutase mai departe, spre vest. Albii pătrundeau tot mai mult în ținuturile indienilor, le luau pământul și posesiunea. Dacă pieile roșii nu voiau să trăiască permanent în luptă cu ei, atunci trebuiau să se retragă în ținuturi mai puțin locuite.

Asuprirea din partea albilor se făcea neplăcut remarcabilă pentru indienii creștini. Tovarășii lor de trib vedeau în ei niște trădători. De mai multe ori, colonia lui Zeisberger a fost înconjurată de cete de indieni furioși, de mai multe ori părea așa, ca și când toată stațiunea va izbucni în flăcări. Nesiguranța creștea din zi în zi.

Într-o zi, Glikkikan venise din nou, ca să-i pună pe Zeisberger și pe ceilalți indieni creștini să-i spună mai mult despre Evanghelie. Șezuse mult timp în cortul lui Zeisberger. Misionarul îi citise din evanghelie și îi explicase ce nu înțelegea.

„Ai vrea să devii cu totul creștin?”, fusese la încheiere întrebarea sa.

Glikkikan a dat afirmativ din cap.

„Știi ce înseamnă aceasta?”, a întrebat Zeisberger.

„Cred că da”, a răspuns căpetenia.

„Trebuie să renunți la obiceiurile crude de război ale strămoșilor tăi.”

„Știu”, a spus Glikkikan. Ochii săi erau îndreptați fix asupra peretelui. Evenimente ale vieții sale, de mult rămase în urmă, au devenit vii în el. Se gândea la tânărul războinic, pe care îl avusese acum câțiva ani la stâlpul de tortură. Cum se mai bucurase el de chinurile vrăjmașului său! Cum mai căzuseră pe el cu viteză loviturile de bici! Ce-i drept, avusese și respect pentru eroul din el. Dar cuvintele batjocoritoare ale celui chinuit făceau ca furia să devină mereu trează

în inima sa. Trei zile durase până când nefericitul își dăduse duhul. La sfârșit nu mai fusese decât un pachet de carne. Ochii vrăjmașului, care se stingeau, îl atinseseră. „Dacă îți va merge vreodată așa”, a tresărit în sufletul său. Dar apoi, evenimentul fusese uitat. Acum a devenit din nou viu în el și odată cu el, toate celelalte cruzimi, care erau obiceiuri în tribul său. Glikkikan iubea meșteșugul armelor. Îi creștea inima când se gândea cum putuse el în lupta cu adversarii săi să-și dovedească: curajul, temeritatea și puterea de a înfăptui. Toate acestea nu mai aveau voie să fie?

Privirea căpeteniei a părăsit peretele și s-a mutat spre misionar.

„Ești pregătit să renunți la toate?”, a întrebat acesta.

„Dacă trebuie să fie, da, domnule”, a răspuns Glikkikan. „Știu, îmi va fi greu. Știu că și de rachiul pot să mă las numai cu greu. Mi-am propus de o sută de ori să nu mai beau. Dar când vin fețele palide cu ofertele lor, atunci mă apucă din nou pofta. Atunci mă dedic din nou băutului.”

„Hristos te poate face liber de aceasta, Glikkikan”, a spus Zeisberger simplu. „Trebuie numai să ai încredere în El și să I te predai total.”

„Vreau”, a spus indianul cu ton hotărât.

Cineva a bătut la ușă. Unul dintre indienii creștini a intrat tulburat.

„Strigătele de război ale vrăjmașilor noștri se aud iarăși”, a spus el.

„A intrat garda în post?”, a întrebat Zeisberger.

Mesagerul a răspuns afirmativ.

„Atunci nu vă temeți și fiți liniștiți”, a continuat misionarul. „Nu ni se poate întâmpla nimic, decât ce a prevăzut Dumnezeu. Alarmați comunitatea! Stațiunea să fie pusă în stare de defensivă. Dar nu facem uz de arme decât dacă nevoia a ajuns la culme.”

Mesagerul s-a retras.

„S-a înrăutățit în ultimele săptămâni”, s-a întors Zeisberger iarăși spre Glikkikan. „Nu cred că vom putea să mai păstrăm mult timp stațiunea noastră aici.”

Atunci, căpetenia s-a ridicat. Ochii săi străluceau.

„Vă fac o propunere, misionare. Veniți la mine, la râul castorilor. În apropierea mea locuiesc multe triburi indiene. Veți avea multe ocazii să propovăduiți Cuvântul lui Dumnezeu. Iar acolo este și mai liniștit. Atât de departe încă n-au pătruns fețele palide.”

„Dar drumul este lung”, a răspuns Zeisberger. „Cum putem noi să venim la tine cu toată comunitatea, cu toată averea?”

„Prin pădurea virgină va fi cu greu posibil”, a răspuns Glikkikan. „Dar pe apă se poate face.”

După câteva săptămâni, indienii creștini se mutau mai departe spre vest. Își împachetaseră pe canoe toată averea lor. Bărcile din față erau ocupate de indieni, care se înarmaseră până în dinți. Ei puneau la socoteală tot felul de atacuri și multe primejdii. Misionarii au umplut canoele de la urmă cu femei și copii, ca și cu averea mobilă a celor care se mutau.

Călătoria a fost minunată. Pe dreapta și pe stânga, pădurile mari și impunătoare ajungeau până pe mal. Păsări colorate aveau cuiburi printre ramuri. Fluturi foarte colorați se zbenguiau în

soare. Vâslașii își luau vânt puternic. Cântări vesele și cântări ale adunării fraților, pe care Zeisberger le tradusese în limba indienilor Delaware, răsunau peste apă.

Călătoria a continuat zi după zi. Erau multe piedici de biruit. Odată, toate canoele au trebuit cărate pe uscat și poverile au trebuit să fie împărțite pe toată caravana, pentru că timp de două zile au trebuit să mășăluiască prin pădurea virgină, pentru că vârtejurile de pe râu făceau imposibilă continuarea călătoriei pe râu. În sfârșit, ținta a fost totuși atinsă. Glikkikan i-a întâmpinat la râul castorilor pe noii săi prieteni. Au fost ridicate corturi, pământul a fost cultivat. Curând a apărut o nouă așezare. Ea a primit numele de „Cetatea păcii”.

În Cetatea păcii, Glikkikan era un vizitator frecvent al adunării creștine. Cuvintele lui Zeisberger pătrundeau tot mai adânc în inima sa. Și apoi s-a despărțit dintr-odată de conaționalii săi păgâni, ca să locuiască de tot printre creștinii din Cetatea păcii. Despărțirea a provocat agitație mare printre indieni. Au fost ținute dezbateri ale sfatului. Ici și colo s-au făcut auzite glasuri care instigau împotriva lucrării creștinilor și doreau o distrugere a stațiunii misiunii.

„Întâi să mai încercăm o dată în pace”, a spus o căpetenie.

El a pornit într-o zi să-l viziteze pe Glikkikan la stațiunea creștinilor. Ședea vizavi de el în cabana simplă din bârne, pe care și-o construise Glikkikan.

Amândoi au tăcut mult timp. Apoi, păgânul a luat cuvântul.

„De ce ne-ai părăsit?”, a întrebat el.

„Vreau să devin creștin”, a fost răspunsul.

„Ți-ai uitat trecutul glorios?”

Glikkikan a negat.

„Nu te mai gândești la ce ai fost pentru noi? Din mijlocul sfatului nostru ai mers la creștini. Ce vrei să faci la ei? Speri să dobândești o piele albă?”

Ochii lui Glikkikan s-au adâncit în cei ai prietenului său de altădată. El voia să scuture din cap, apărându-se. Dar celălalt deja continua:

„Nici măcar unul dintre picioarele tale nu va deveni alb, deci, cu atât mai puțin toată pielea ta. Ai fost un om curajos, ai fost un sfătuitoare stimat. Ai stat alături de mine la focul sfatului, cu covorul în fața ta. M-ai ajutat să conduc afacerile națiunii noastre. Iar acum disprețuiești toate acestea. Crezi că ai fi găsit ceva mai bun? Așteaptă numai, în curând îți vei da seama cât de jalnic ești înșelat!”

„Nu așa, prietene”, a răspuns Glikkikan. „Mi-am dat seama de mult că fericirea este de găsit numai la Dumnezeu creștinilor. De aceea m-am alăturat lor și vreau să suport totul împreună cu ei. Unde merg ei, acolo merg și eu; unde rămân ei, acolo rămân și eu. Nimic nu mă va despărți de ei. Poporul lor va fi poporul meu și Dumnezeu lor va fi Dumnezeu meu.”

Păgânul și-a strâmbat gura ca să zâmbească.

„Dintr-un războinic ai devenit un rugător, un laș, un molâu”, a spus el. „Te dăm afară din comunitatea noastră. Nu mai vrem să avem nimic de-a face cu tine.”

„Îmi pare rău”, a răspuns Glikkikan, „dar nu pot altfel. Cuvântul lui Dumnezeu m-a biruit.”

Căpetenia a plecat fără să salute.

Câteva săptămâni mai târziu Glikkikan a primit botezul. Zeisberger i-a pus numele Isaac. El spera că în cel nou-convertit va avea un ajutor destoinic în răspândirea Cuvântului lui Dumnezeu, căci el știa că Glikkikan era stimat și onorat printre membrii tribului său și că în ciuda faptului că fusese dat afară din comunitate, încă mai priveau în sus spre el ca spre un vechi erou și cuvântul său conta.

3. O patrie nouă

Cetatea păcii înflorea și prospera. Dar în curând, vrăjmașul era din nou la datorie. Negustorii europeni se mutau mai departe spre vest, după indienii mutați. Ei își căutau piața de desfacere chiar și în apropiere de Cetatea păcii. Indienii, care se băteau vitejește în război, care nu se temeau de moarte și priveau curajos în față orice primejdie, în fața ispitei alcoolului erau cei mai lipsiți de vlagă. S-a ajuns până acolo, că pieile roșii păgâne erau zile întregi complet beți de la consumul de rom, pe care negustorii americani și englezi li-l vindeau. Sălbăticia lor în stare de ebrietate devenea de-a dreptul insuportabilă. Stațiunea misionară era mereu molestată. Dar lucrul cel mai rău era că și printre indienii creștini erau unii care nu se arătau în stare să facă față ispitei.

Îngrijorările lui Zeisberger pentru comunitatea sa, pentru lucrarea pe care Dumnezeu i-o încredințase, creșteau din zi în zi.

Apoi, într-o zi, a venit mesajul de la Netawatwes, căpetenia tribului Unami, care era considerat totodată căpetenia întregului trib Deleware, ca omul alb să-l viziteze la reședința sa, la Gekelemukpechünk, în Muskingum, și să-i spună lui și căpeteniilor lui ce veste are.

Zeisberger s-a sfătuit cu Glikkikan. Acesta a propus să accepte invitația. Amândoi au pornit la drum să-l viziteze pe marele șef, în compania a trei indieni creștini. Cărarea lungă de o sută de ore ducea prin păduri virgine impunătoare. Era pe la vremea prânzului când cei cinci au ajuns în metropola căpeteniei. Au fost salutați prietenos și conduși în casa căpeteniei. În curând, toată clădirea era plină de căpetenii și indieni respectabili; dar afară așteptau ceilalți aparținători ai tribului.

„Te salutăm cu salutul păcii”, l-a primit căpetenia pe omul alb. Fă-ne cunoscut care este mesajul care te-a determinat să vii la noi.”

Zeisberger a mulțumit și apoi le-a predicat pieilor roșii, care ascultau curioși, despre dragostea lui Dumnezeu, care i-a vizitat pe oameni prin Isus Hristos.

Domnea o tăcere adâncă. Adunarea s-a dizolvat tăcut abia spre seară. Zeisberger a mai stat împreună cu Glikkikan și cu Netawatwes până târziu în noapte. Căpetenia voia să știe totul. Și Zeisberger dădea socoteală și răspunsuri. El îi arăta căpeteniei cât de mare era păcatul și vina oamenilor înaintea lui Dumnezeu și cum niciunul n-ar fi în stare să împlinească poruncile lui Dumnezeu.

Netawatwes asculta tăcut.

„Ai dreptate”, a spus el apoi, „dar niciodată nu va putea vreunul să trăiască așa de sfânt cum o cere creștinismul. Noi toți suntem niște bieți păcătoși.”

Atunci s-a amestecat Glikkikan în discuție.

„Ai dreptate, prietene”, a spus el, „că suntem sărmani păcătoși. Dar de aceasta depinde, să simțim sărăcia inimii noastre. Dacă o simțim, atunci învățăm să strigăm după Mântuitorul și atunci El ne mântuiește.”

Netawatwes l-a privit pe Glikkikan.

„Tu ești unul de-ai noștri”, a spus el, „ai fost tu însuși căpetenie și mai ești. Nu știu cum se potrivește aceasta: și căpetenie, și creștin.”

„Dar eu o știu”, a răspuns Glikkikan. „Da, am fost căpetenie, dar a trebuit mereu să fiu învins, păcatul m-a biruit tot timpul, iar o căpetenie bună nu trebuie totuși niciodată să fie înfrântă, ci trebuie să biruiască întotdeauna. Aceasta o știi bine. Chiar dacă de mai multe ori îmi propusesem să nu mai beau, n-am reușit totuși să renunț. Dar abia acum sunt o căpetenie bună, pentru că acum pot să biruiesc. Păcatul nu mă mai poate înfrânge, ca odinioară, pentru că nu mai vreau să văd desfătarea păcătoasă. Nu mai am nicio plăcere pentru ea, pentru că am găsit ceva mai bun. Aceasta ți-o doresc și ție!”

Când cei trei s-au despărțit seara târziu, în inima căpeteniei rămăsese o mare întrebare, și chiar dacă încă nu era convins că vestea pe care o adusese Zeisberger era singura mântuitoare, totuși prinsese drag pe creștini, așa că le-a oferit cu plăcere ținutul ca domiciliu.

„Veniți la noi! Rămâneți cu noi! Vă vom ocroti. Nimeni nu va îndrăzni să facă rău vreunui dintre voi”, acesta a fost ultimul său cuvânt.

Chemarea a fost pentru tânăra adunare creștină ca un dar de har de la Dumnezeu.

Deja în anul următor, Zeisberger și Glikkikan au pornit să ridice noua lor stațiune misionară în apropiere de Gekelemukpechünk. Ei au numit-o Schönbrunn.

În Schönbrunn a petrecut Glikkikan cei mai minunați ani ai vieții sale. Tot mai mulți creștini se stabileau împrejur. Au mai luat ființă încă două stațiuni. Bătrâna căpetenie indiană slujea Dumnezeului său cu inima arzătoare. De jur-împrejur devenise cunoscut în alte triburi, că el pășise foarte hotărât de partea creștinilor și de mai multe ori au venit indieni la el, ca să discute cu el. El a putut să fie pentru mulți un îndrumător spre Mântuitorul personal. Cea mai mare bucurie a fost pentru el, când a putut să-i arate calea păcii celei mai respectate căpetenii, „Ochi alb”.

„Ochi alb” umblase mult prin lume, călătorise prin toată America, cunoscuse și toate orașele cele mai mari de pe Coasta de Est, și dorința sa arzătoare era să le procure fraților săi roșii ceva din lucrurile bune pe care le aveau albi. Dar despre creștinism încă nu căpătase o impresie vie.

Întors din umblarea sa prin lume, în Schönbrunn l-a întâlnit pe Glikkikan. Ei legaseră împreună o prietenie cu mulți ani în urmă și în multe lupte fuseseră tovarăși loiali. Prin urmare, bucuria revederii n-a fost mică.

„Să mai fumăm odată împreună pipa păcii”, a spus „Ochi alb”, pe când ședeau împreună în prima seară. Au schimbat împreună amintiri vechi.

Dar, deodată, Glikkikan și-a pus mâna pe brațul prietenului.

„Am ceva să-ți spun”, a început el.

„Vorbește”, l-a invitat „Ochi alb”.

„Îți mai amintești ceasul”, a spus după aceasta Glikkikan, „când după o luptă crâncenă am încheiat prietenia? Ne-am angajat să rămânem credincioși unul altuia, să ne iubim unul pe celălalt atâta timp cât vom trăi. Ne-am așezat pungile cu tabac între noi, ca fiecare să poată să ia din ele după dorință. Ne-am promis să ne povestim reciproc, dacă unul dintre noi va descoperi calea spre fericire, ca apoi celălalt să poată să meargă cu el. Această promisiune trebuie să mi-o țin astăzi.”

O vreme, Glikkikan a tăcut. Și-a privit gânditor prietenul.

„Vreau să-ți mărturisesc”, a spus el apoi, „că am găsit calea fericirii și chiar merg pe ea.” Ochii lui „Ochi alb” priveau țință. Glikkikan a continuat:

„Calea este Cuvântul lui Dumnezeu. Acesta duce la Mântuitorul și la viața eternă. Vino, mergi cu mine, împărtășește fericirea mea!” Această rugămintă a sunat înduioșător.

Lui „Ochi alb” i-au dat lacrimile. El nu s-a rușinat de ele. El a prins mâna prietenului.

„Încă nu știu ce este cu creștinismul”, a spus el, „dar simt că dragostea te îndeamnă să vorbești astfel cu mine. Și eu vreau să merg pe calea fericirii. Arată-mi-o!”

Și Glikkikan i-a arătat calea.

„Am trecut astăzi cu barca peste apă”, a spus el. „Era dusă tare în jos de un curent puternic. Eram în primejdie să fiu răsturnat. Atunci m-am gândit: La fel le merge în lume oamenilor care nu au un Mântuitor. Ei sunt smulși de păcatele lor, fără să se poată ajuta și sunt în primejdie să moară în păcat și să piară. Dar de îndată ce Mântuitorul ocupă și guvernează inima noastră, ne putem împotrivi păcatului și ispitei lumii.”

Cei doi au stat mult timp împreună. Deja se lumina de ziuă când s-au despărțit. Niciunul dintre cei doi n-a uitat vreodată acea noapte. „Ochi alb” a găsit calea la Mântuitorul. Și el s-a convertit. Prietenia dintre el și Glikkikan a devenit mai profundă și mai trainică. De aici înainte au luptat împreună pentru Împărăția lui Isus Hristos. Când odată un agent englez a vrut să-i recruteze pentru trupele coloniale engleze, ei au spus:

„Deja am fost recrutați.”

Englezul i-a privit cu ochii mari.

„Ați fost recrutați?”

„Da”, au răspuns ei. „Cel mai mare Domn și Împărat ne-a chemat în slujba Sa, Isus, Salvatorul, pe care L-a trimis Dumnezeu. Pe El vrem să-l urmăm, pentru El să luptăm, în rest pentru nimeni.”

Cei doi și-au mai făcut multe servicii prietenești. „Ochi alb” a vrut dintotdeauna să ajungă sus. De multă vreme, misionarii adunărilor fraților nu mai erau suficient de respectați pentru el. El credea că chemarea indienilor ar fi mai puternică, iar el ar deveni mai respectat, dacă ei ar avea un episcop, ca fracțiunea catolicizată a bisericii anglicane. Așa că a pornit și s-a dus la Filadelfia, ca să recruteze acolo misionari noi. Glikkikan a aflat lucrul acesta. El a vorbit serios conștiinței prietenului său, așa încât acesta și-a retras propunerea, s-a pocăit sincer și de atunci înainte a devenit un ajutor devotat în misiunea lui Zeisberger.

Lucrarea creștea de la an la an. Netawatwes, marea căpetenie a indienilor Delaware, a devenit și el creștin. Stațiunea misionară a înflorit. Au fost construite școli, pământurile au fost deșțelenite. Era o mare bucurie și mulțumire. Pieile roșii priveau în lume cu ochi strălucitori. Inimile lor se bucurau tare pentru ce făcuse Dumnezeu pentru ei. Glikkikan făcea parte dintre cei mai bucuroși.

4. În grea suferință

Netawatwes și „Ochi alb” muriseră. Prin țară circulau zvonuri de război. Apoi a izbucnit lupta între Statele Unite și Anglia. Englezii încercau să-i câștige pe indienii creștini de partea lor. Zadarnic. Zeisberger și ajutoarele sale voiau să-și ferească oamenii de război. Dar vrăjmașii încolțeau tot mai violent mica ceată. Adesea trebuiau să se teamă că toată așezarea va fi distrusă. Dar când necazul era cel mai mare, ajutorul lui Dumnezeu era deja aproape. Unii se gândeau să părăsească așezarea și să plece mai departe spre răsărit, ca să scape de tot din zona de război. Dar aceasta ar fi fost posibil numai pentru o parte a comunității.

Glikkikan a declarat într-o adunare a sfatului:

„Dragi frați și prieteni, veștile care năvălesc peste noi din toate localitățile sunt rele. Să ne rugăm stăruitor Mântuitorului, ca El să ne ajute în vremurile acestea primejdioase, pentru că acum avem nevoie cel mai mult. Nimeni nu trebuie să fugă. Eu, în orice caz, n-o voi face niciodată. Eu voi rămâne și voi muri cu acest popor al lui Dumnezeu. Unde rămân frații, acolo voi rămâne și eu. Cum le merge lor, așa îmi va merge și mie. Voi accepta ca pe un mare dar de har să-mi sfârșesc viața cu ei.”

Desigur, el nu bănuia pe atunci că va îndura moartea de dragul fraților.

Zeisberger ascultase cu lacrimi în ochi cuvântarea lui Glikkikan. Acum pășea el în față.

„Nici eu nu voi pleca, fraților.” A spus el. „Inima mea nu-mi îngăduie nici măcar să mă gândesc la aceasta. Unde sunt indienii creștini, acolo rămân și eu. Îmi este imposibil să vă părăsesc. Niciun eroism fals nu mă determină la un astfel de pas. Eu sunt temător din fire. Încrederea mea stă numai în Dumnezeu. El n-a lăsat niciodată să rămân de rușine. El mi-a dat mereu atâta curaj și mângâiere, cât am avut nevoie. El îmi va da și acum ce am nevoie. Dacă ar fi să fiu ucis, atunci aceasta nu va fi paguba mea, ci câștigul meu.”

Toți și-au dat mâinile. Toți au jurat credință până în ultima clipă. Apoi, cei adunați au îngenunchat și s-au rugat împreună pentru ocrotirea lui Dumnezeu și putere pentru perseverență și slujire.

Deja în zilele următoare, creștinii au trebuit să afle că îi așteaptă necazuri adevărate. Zeisberger călărise împreună cu Glikkikan la o așezare învecinată, ca să predice acolo Evanghelia. A venit seara și au pornit pe drumul spre casă. Atunci, un indian s-a năpustit dintr-odată spre cei deja încălecați pentru întoarcerea acasă. „Rămâneți aici, stăpâne”, l-a rugat el, „tocmai am primit vestea că vă așteaptă un om alb împreună cu războinici huroni, ca să vă nimicească pe drum.”

„Eu sunt pe căile lui Dumnezeu, prietene”, a răspuns Zeisberger. „Trebuie să mă duc acasă. Dumnezeu va ști să mă păzească.”

„Atunci luați cel puțin o escortă cu voi”, l-au rugat ceilalți.

Zeisberger era de acord.

Dar deoarece caii încă nu erau toți împrejmuțiți, el a călărit singur înainte. Calul mergea încet la trap mai departe. Zeisberger i-a lăsat hățurile. Calul știa drumul. Dar misionarul a observat deodată că el călărise greșit. Și-a întors calul și când a ajuns înapoi la răscruce, ajunsese și Glikkikan împreună cu ceilalți, care le fuseseră dați ca escortă. Au călărit mai departe împreună, în noapte. Deodată au auzit zgomote. Glikkikan i-a făcut să se oprească. Un om alb cu o trupă de indieni stăteau în fața lor.

„Acesta este”, a strigat albul. El a arătat spre Zeisberger. „Prindeți-l! Omorâți-l! Răsplata o veți avea sigur.” Indienii erau pe punctul să urmeze somația. Dar când au observat cât de mulți

însoțitori avea misionarul și când unul dintre ei chiar l-a recunoscut pe Glikkikan, al cărui renume de războinic era foarte răspândit printre triburile de indieni, s-au temut și s-au retras. Zadarnic îi asmuțea albul. Indienii făceau semnul păcii. Zeisberger a ajuns nederanjat cu ai săi la domiciliu.

„Astăzi, Dumnezeu ne-a ocrotit vizibil”, a spus Glikkikan.

„El va fi și mai departe cu noi”, a răspuns Zeisberger. Apoi i-a dat credinciosului său prieten mâna și, sub ocrotirea Celui Preaînalt, au dormit liniștiți în întâmpinarea noii zile.

Deja în săptămâna următoare, pe Zeisberger îl amenința din nou moartea. Un indian, care trecea drept cel mai rău vrăjmaș al Evangheliei, a venit în sat și dorea să vorbească cu misionarul.

El făcea semnul păcii. Apoi a pășit spre misionar. Glikkikan nu presimțea nimic bun. El s-a așezat lângă Zeisberger și stătea cu ochii pe indian. Deodată, acesta a scos o armă din mantie și voia să se arunce asupra lui Zeisberger. Dar Glikkikan îl apucase deja. Arma i-a căzut din mână.

„Ucișule!”, s-a răstit căpetenia la el.

„Mi s-a poruncit”, a spus celălalt.

Unul a rămas liniștit, Zeisberger. El s-a uitat ținută la vrăjmaș.

„De ce ai făcut aceasta?”, a spus el, „nu știi că îți întinezi inima cu păcat? Nu știi că mâna lui Dumnezeu te va pedepsi îngrozitor odată pentru aceasta?”

Dragostea era cea care răzbătea din cuvintele sale. Indianului i-a mers la inimă. S-a prăbușit dintr-odată în fața misionarului și a strigat:

„Iartă-mă! Iartă-mă!”

Zeisberger l-a ridicat și l-a îmbrățișat. Cu lacrimi în ochi, Glikkikan stătea alături. Simțea din nou ceva din puterea creștinismului, din puterea biruitoare a dragostei. Zeisberger l-a păstrat pe vrăjmaș la el peste noapte. A mai vorbit mult cu el. În dimineața următoare, străinul a cerut permisiunea să aibă voie să rămână la stațiunea misionară. Rugămintea i-a fost aprobată. El a devenit creștin și și-a confirmat creștinismul printr-o viață de credincioșie.

Cu cât se înainta mai mult în an, cu atât mai amenințătoare deveneau veștile. Apoi, într-o zi a venit o somație a guvernului, ca Zeisberger să-i atragă imediat pe indienii creștini de partea englezilor. Ei să fie obligați să-i doboare pe americani, acolo unde îi întâlnesc, și să predea englezilor scalpurile celor uciși.

Glikkikan era prezent când Zeisberger a primit scrisoarea.

„Citește”, a spus Zeisberger și i-a dat scrisoarea.

Glikkikan a citit.

„Le vom fi binevoitori?”, a întrebat Zeisberger.

Glikkikan s-a sculat în picioare.

„Niciodată! Ne vom păstra loialitatea față de Mântuitorul. Mai bine murim, decât să fim neascultători față de El.”

„Așa să fie”, a spus Zeisberger și i-a dat mâna credinciosului său tovarăș. Apoi a rupt scrisoarea.

Mai repede decât s-a crezut, englezii au primit știrea despre acest eveniment, căci abia trecuseră trei săptămâni, când o trupă de războinici indieni a apărut în apropierea stațiunii misionare. Erau huroni, care luptau de partea englezilor. Ei au trimis curieri la stațiunea misiunii.

„Dorim mult să vorbim cu părintele vostru și cu ajutoarele lui”, au anunțat trimișii. „Spuneți-ne unde putem să-i întâlnim.”

Zeisberger destinase „Gnadenhütten - Coliba harului” ca loc de întâlnire. Era o agitație în stațiunea misionară când au venit războinicii sălbatici! Ei erau în echipament războinic complet. La intrarea lor a răsunat urlul de război. Arătau îngrozitor, iar ochii lor nu anunțau nimic bun. S-au prezentat totuși prietenos când asistentul lui Zeisberger, misionarul Heckenwälder, i-a primit în casa misiunii.

„Părinte”, a spus căpetenia huronilor, „îi mulțumesc marelui Dumnezeu din cer, că ne-a păstrat pe amândoi în viață până în ziua aceasta și ne-a îngăduit să ne vedem. Părinte, mă bucur să fiu cu tine și te rog să-mi umpli pipa.”

La fel de prietenos l-a întâmpinat pe asistentul băștinaș. Heckenwälder credea deja că se temuse degeaba împreună cu ai săi. Dar noaptea a bătut cineva la fereastră sa. A apărut unul dintre indienii străini.

„Fiți atenți”, a spus el, „agentul englez, Eliot, care este la noi, vă urăște. El vrea să vă alunge din satele voastre pe voi, misionarii, și pe toți indienii. La început voiau să vă omoare, dar acum se gândesc să se arate mai blânzi. Urmați ordinele! Nu există nicio altă cale de ieșire. Acesta este avertismentul meu sincer.”

A urmat o zi de negociere. Veneau tot mai mulți războinici huroni. În cele din urmă au fost trei sute.

Toți misionarii veniseră la Gnadenhütten. Și Zeisberger era acolo. Au fost avertizați încă o dată. Unul dintre indienii creștini a explicat:

„Un războinic, unul dintre cunoscuții mei, care a fost în sfatul împăratului huronilor, mă asigură că majoritatea este înclinată să vă omoare. Scumpi frați, este sigur că mâine veți fi ori omorâți, ori prinși. Fugiți așa cum puteți!”

Zeisberger a refuzat.

„Nici într-un caz nu vom părăsi stațiunea misionară. Viața noastră stă în mâna lui Dumnezeu.”

A venit ziua următoare.

Ca de obicei, adunarea a fost chemată seara la ora opt, prin clopotul de rugăciune, la închinare. Zeisberger, care era acolo unde amenința primejdia, a ținut el însuși serviciul de închinare. Dintre creștini nu lipsea niciunul. Biserica era arhiplină.

Ajutoarele băștinașe ședeau acolo cu mare teamă, ceilalți, cu înfățișări triste. Veniseră și războinicii vrăjmași. Ei priveau serios înăuntru. În jur domnea o liniște profundă. Zeisberger a intonat o cântare. Încrederea adunării a crescut. Apoi, misionarul a predicat despre textul zilei: Isaia 64.5: „Iată, Te-ai mâniat, pentru că noi am păcătuit: în ele este trăinicie [în căile Tale], și noi vom fi salvați.” El a încheiat cu cuvintele: „Noi, care am fost aduși de la întuneric la lumină, care am gustat bunătatea Domnului, care am văzut atât de des mâna Sa protectoare asupra noastră, care am înfruntat atâtea amenințări ale copiilor întunericului și așa de multe furtuni, care n-am fost niciodată dezamăgiți în speranța noastră – să uităm noi aceasta? N-am auzit noi deja de multe ori amenințări asemănătoare? Nu ni s-a spus mereu ce ni se va face dacă nu ne părăsim stațiunea și nu ne vom întoarce la păgâni? Am ascultat? Nu. Am avut de suferit pentru

că nu am ascultat? Nu. Și de ce nu? Pentru că ne-am pus încrederea în Domnul. Nu vrem să continuăm în aceeași credință și să ne punem și mai departe încrederea în El? Am devenit mai slabi în credința noastră, în loc să devenim mai tari? Să ne batjocorească și să râdă păgânii de noi? Nu, frații mei, vom rămâne liniștiți și vom aștepta, pentru că nu se cuvine copiilor lui Dumnezeu să folosească violență împotriva violenței, cum fac copiii acestei lumi.”

Apoi s-a rugat. Era o rugăciune fierbinte pentru ocrotirea lui Dumnezeu, o adăpostire credincioasă și plină de încredere în harul și îndurarea Celui Preaînalt.

Era bine că misionarul întărise adunarea astfel. Căci înainte să treacă câteva ore, furtuna a năvălit peste stațiunea misionară. Huronii au pătruns în casa misiunii și i-au târât pe misionari de acolo. Au fost aruncați într-un beci, dezbrăcați de tot. O droaie de huroni a înaintat spre Schönbrunn. Aici, misionarul Jungmann și soția sa au fost luați prizonieri, în plus și ajutoarele indiene.

Și Glikkikan a ajuns în captivitate. Când a auzit strigătul de război al indienilor, el lucra în casa lui. Știa bine ce va veni, dar n-a tremurat. Privise de multe ori moartea în față. Era pregătit să îndure ce este mai rău.

O trupă întreagă a pătruns în casa lui. Zece oameni trimiseseră ca să-l prindă, căci și acum încă se mai temeau de puterea sa și de experiența sa în luptă.

Indienii tremurau când au intrat în casa lui Glikkikan. Ei se gândeau la marile fapte ale vieții sale, despre care auziseră suficient de des. Dar Glikkikan i-a întâmpinat neînarmat.

„Văd”, a spus el, „că ați venit la mine ca să mă prindeți. De ce ezitați să vă îndepliniți ordinul? Sunt pregătit să mă supun. Voi l-ați cunoscut pe vremuri pe Glikkikan în învălmășeala luptei și de aceea vă temeți acum. Într-adevăr, a existat o vreme în viața mea, în care aș fi respins cu batjocură trufașă astfel de atacuri, dar nu mai sunt Glikkikan cel vechi. Am devenit altul. Acum cred în Dumnezeu Cel viu și adevărat și pentru El sunt pregătit să jertfesc tot ce am, ba chiar și viața mea.”

A dus de bunăvoie mâinile la spate și s-a lăsat legat.

Apoi a zăcut trei zile închis cu misionarii în beci. Trei zile au oscilat toți între viață și moarte, au auzit strigătul și țipetele prelungi și repetate ale războinicilor, au văzut lumina focului clădirilor aprinse.

„Totul s-a dus”, a spus Zeisberger trist. „Am lucrat mulți ani la manuscrisele mele. În curând ar fi fost gata gramatica limbii delaware. Deci, toată osteneala a fost zadarnică.”

Avea lacrimi în ochi. Și Glikkikan putea să le rețină doar cu greu, când a văzut suferința misionarului. Totuși, el a devenit mângâietorul.

„Să aveți curaj și încredere în Dumnezeu”, a spus el. „Marele Domn nu vă va părăsi acum.”

Într-adevăr, după câteva zile, captivii au devenit liberi. Între timp, toată comunitatea misionară a trebuit să emigreze. Indienii creștini trebuiseră să părăsească imediat ținutul de la Schönbrunn, Gnadenhütten și Lichtenau. Era distrus tot ce clădiseră în mulți ani de muncă. Mai rămăseseră numai grămezi de dărâmături fumegânde. Nu li se lăsase timp să adăpostească recolta. Marșul în țara străină a trebuit să înceapă aproape fără hrană. Patru săptămâni au mers prin păduri virgine și mlaștini, însoțiți de războinicii huroni, care își descărcau mereu violența asupra creștinilor. Patru săptămâni a apăsat cea mai grea suferință pe cei exilați. Foamea și necazul erau pe drum. Alimentele s-au terminat de mai multe ori. Dar în cele din urmă totuși au ajuns

în noua patrie. Căpetenia huronilor i-a părăsit cu ceata sa pe creștini și i-a lăsat în voia sorții lor.

Ce contrast între așezarea înfloritoare din vechea patrie și pustia neroditoare unde trebuiau acum să se stabilească! Iarna a venit devreme și aspră. Abia putuseră să fie ridicate colibe necesare. Duceau lipsă din toate. Nu erau de găsit nici măcar rădăcini sălbatice pentru hrană. Oamenii descurajați găseau mângâiere în rugăciune și în adunările care erau ținute seara, după munca zilei, sub cerul liber.

În vremea aceasta, gândurile lui Glikkikan se întorceau de multe ori în trecut și întrebarea din inima sa prindea glas: „De ce, o, Dumnezeu? De ce?” N-a găsit niciun răspuns. Dar privirea lui se îndrepta mereu spre răstignitul Fiu al lui Dumnezeu și Fiu al Omului. „Cum, Cel care nu L-a cruțat pe singurul Său Fiu”, și-a spus el, „ci L-a dat pentru noi toți, cum nu ne va da El toate împreună cu El? Și această cale a suferinței trebuie să devină o cale a păcii pentru noi. Numai ajută-mă, Doamne, să-Ți rămân credincios! Ajută-mă să fiu pentru frații și surorile mele un exemplu bun!”

Cei sărmani și părăsiți tânjeau după vremuri mai bune. Dar n-au venit. Suferința a devenit tot mai adâncă și mai puternică.

5. *Moartea lui Glikkikan*

Abia se stabilise adunarea creștină indiană pe noul loc, când a venit ordinul pentru misionari, să se justifice în fața judecătorilor englezi. Li s-a impus cu forța să se despartă de indienii. Era turma acum fără păstor? Nu, „marele Păstor” S-a îngrijit de mica turmă așa de scumpă Lui. Ajutoarele bășinașe au preluat munca misionarilor și exercitau slujba necesară, iar Glikkikan a devenit unul dintre conducătorii celor așa de greu loviți de suferință.

Foamea a venit. În lung și-n lat nu era hrană de găsit. Atunci au hotărât să trimită o expediție, să caute hrană la vechea localitate de domiciliu. Glikkikan a preluat sarcina de a conduce expediția.

Indienii au ajuns cu bine la Gnadenhütten și Schönbrunn; erau treizeci și unu de bărbați, treizeci și șapte de femei și treizeci și patru de copii; și iată că n-au venit degeaba. Sub dărmături se mai găseau tot felul de cereale și altele asemănătoare. După o vreme s-au pregătit să se întoarcă la ceilalți, cu câștigul adunat. În aceste zile, o trupă de americani a dat peste locul incendiului unde se aflau indienii care căutau. Albii i-au întâmpinat prietenos pe pieile roșii și au acceptat cu plăcere ospitalitatea oferită. De asemenea, i-au lăsat pe indienii creștini, care le-au împărtășit suferința trăită, să le povestească toată durerea și tot necazul care îi lovise. Chiar au permis ca indienii să le depună mărturie despre mântuirea pe care o găsiseră în Hristos. Americanii au făcut pe evlavioșii, le-au oferit pieilor roșii protecția lor și au încheiat prietenie cu ei.

„Voi sunteți creștini buni”, au spus ei, „ne bucurăm că v-am cunoscut.”

Glikkikan nu s-a simțit bine în toată această situație. El nu avea încredere în străini și a spus aceasta și prietenilor săi. Dar ei l-au respins.

„Creștinii au dat peste creștini”, spuneau ei. „Dumnezeu a văzut necazul poporului Său. Să-i fim recunoscători că am întâlnit acești prieteni noi!”

În noaptea aceasta, americanii au dormit împreună cu indienii în corturile acestora. Niciodată nu fuseseră indienii mai fără griji.

Numai unul nu putea să scape de temerile sale. Glikkikan n-a dormit. El a vegheat toată noaptea. Când s-a făcut dimineață și nu s-au făcut remarcabile niciun fel de semne că americanii ar urzi ceva rău, și-a respins și el bănuielele. Cu mulțumire față de Dumnezeu, a adormit.

În ziua următoare iar a fost totul bucurie și soare. Prietenia dintre albi și roșii a devenit tot mai profundă. În repetate rânduri, albi i-au constrâns pe indieni să le dea armele lor.

„Doar nu mai aveți nevoie de ele”, spuneau ei; „voi sunteți în pază bună.”

Câțiva dintre indieni au refuzat pretenția. Alții credeau că americanii nu trebuie provocați inutil. Ar arăta ca neîncredere, dacă nu li se satisface cererea.

Glikkikan a fost acela care îi sfătuia cel mai hotărât să nu le dea.

Atunci, unul dintre cei mai bătrâni i-a spus:

„Tu nu crezi în loialitatea americanilor. Dar necredința ta față de acești oameni este necredință față de Dumnezeu. Tu nu vrei să te bazezi numai pe protecția Sa. Tu depinzi încă prea tare de armele tale.”

Cuvintele i-au pătruns lui Glikkikan în inimă. Nu, el dorea să fie un ucenic întreg al Mântuitorului său. Dumnezeu știa că inima lui se încredea în harul și îndurarea Sa și că renunțase de mult la credința în puterea armelor. Ca să le arate tuturor că așa era, a fost primul care le-a dat albilor armele sale. Ceilalți i-au urmat exemplul. Dar abia luaseră americanii toate armele în stăpânire, că și-au și dat jos măștile. Ei i-au declarat prizonieri pe cei deveniți acum fără apărare, i-au legat și au fixat data unei ședințe de judecată.

Această judecată era, cum nu era nimic altceva de așteptat, o batjocură la adresa oricărei dreptăți.

Indienii au fost acuzați de a fi făcut lucruri împreună cu vrăjmașii americanilor. Ei susțineau că nu este așa. Americanii doar râdeau de aceasta. Ei erau dornici să-și potolească setea de sânge asupra pieilor roșii.

Glikkikan a observa curând că toată vorbăria era degeaba. Bătrânului războinic îi dispăcea totalmente să cerșească îndurare.

„Fiți liniștiți”, le-a strigat el credincioșilor săi prieteni, „Dumnezeu știe ce are de gând cu noi. Dacă el ne dă putere să suferim, El ne va da putere și să murim.”

„Numai o rugămintă mai am”, s-a adresat el apoi americanilor. „Dați-ne timp să ne putem pregăti de moarte.”

Această rugămintă le-a fost aprobată.

A fost o noapte solemnă, noaptea dinaintea morții acestui grup mare de indieni. Glikkikan a rostit cuvinte de mângâiere. Tot ce știa din Sfânta Scriptură prindea acum viață în el și aceasta o transmitea mai departe.

Cei sortiți morții au îngenuncheat pentru rugăciune. Era o zbatere și o luptă sfâșietoare, o ultimă mărturisire a multor greșeli de pe cale, dar și mulțumire pentru îndurarea care a venit la noi în propriul Fiu al lui Dumnezeu, iar apoi o cerere de putere pentru încercarea viitoare.

Apoi au răsunat cântări de laudă prin liniștea nopții. Câte unuia dintre americani îi bătea inima. Dar conducătorii lor fără scrupule n-au lăsat să apară nicio emoție nobilă.

În ziua următoare a început „execuția”.

Legăți împreună doi câte doi, prizonierii au fost luați. Au fost duși în una dintre clădirile care încă mai erau în picioare, pe care americanii, batjocorind, o botezaseră „abator”. Ajutoarele călăului stăteau pregătite, ca să-i omoare pe sărmanii oameni cu topoare. Niciunul dintre prizonierii de parte bărbătească n-a spus vreun cuvânt. N-ar fi fost indieni, dacă n-ar fi fost indiferenți față de moarte. N-ar fi fost creștini, dacă n-ar fi știut că și prin suferința cea mai neagră, mâna lui Dumnezeu îi conduce spre glorie. Cu atât mai sfâșietor era strigătul femeilor și al copiilor. Lui Glikkikan părea că îi este aproape imposibil să suporte ce le impunea Dumnezeu lui și tuturor.

„Doamne, ajută! Doamne, ajută!”, era rugăciunea sa permanentă.

Pe el l-au dus ultimul în „abator”. Priveliștea era îngrozitoare. A închis ochii. El a primit lovitura mortală fără tremur. El și-a pecetluit loialitatea față de Domnul său cu moartea.

Numai doi dintre prizonieri au scăpat. Unul reușise să-și dea jos legăturile și să fugă tainic noaptea din închisoare. Celălalt a căzut ca mort în „abator”. L-au scalpat, dar pielea subție de peste țeastă rămăsese. După ce americanii plecaseră, a reușit, din toată grozăvia și tot sângele, să găsească drumul în lumea largă. Cei doi au fugit la noua așezare și au povestit acolo ce se întâmplase.

Zeisberger a umblat zile întregi fără să scoată vreun cuvânt. Sufletul său lupta cum nu luptase niciodată. Inima sa striga: „De ce, o, Dumnezeule, de ce?” El n-a uitat niciodată acele zile îngrozitoare în care a aflat vestea despre moartea lui Glikkikan. Moartea îi răpise mulți prieteni în ceasul acela. Unul dintre cei mai loiali fusese Glikkikan.

Mângâierea misionarului era că ei toți muriseră cu credința în Mântuitorul lor și că Glikkikan fusese exemplul și ajutorul lor până în ultima clipă.

Fie ca suferința și moartea căpeteniei indiene și a tovarășilor săi de luptă să fie un imbold pentru noi, care L-am acceptat pe Isus ca Domn și Mântuitor al nostru, să-L urmăm pe Domnul cu aceeași credincioșie și devotament! Fie ca Cel care a murit pe Golgota pentru noi să ne ofere și nouă în greutate și suferință, puterea care ne ajută în perseverență și biruință!

Titlul original: „Glikkikan!”

din *Samenkörner (Neue Folge 30) 1936*, pag. 201-216; 225-241.